

"מה אשיל"

"כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם"

גיליון 105

פרשת – וישב

אוצר הפרשת

ת"א	הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
16:18	17:09	17:40	

הטייס שלנו....

"כי אם זכרתני" אמרו רבותינו במדרש: "אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו" – זה יוסף, "ולא פנה אל רהבים" (מצרים) – שעל ידי שאמר לשר המשקים זכרתני והזכרתני, נתווספו לו עוד שתי שנים בבית הסוהר.

באחת הטיסות מישראל לניו יורק התיישב יהודי בן 40 ליד ילדה בת 8, מובן שחברות התעופה דואגות להעסיק את הילדים היטב במהלך הטיסה כדי שלא יפריעו יותר מדי לשאר הנוסעים, והילדה הזו קיבלה ערכת יצירה, לאחר שעתיים במרומים נדלקו לפתע נורות האזהרה שיש על הנוסעים לחגור חגורות בטיחות משום שהמטוס נכנס כרגע ליכס אויר... חלק מהנוסעים נלחצו, אך כמובן הילדה לא שמה לב לנורות האזהרה והמשיכה לצייר בלי משים לב, לפתע המטוס החל להיטלטל מצד אל צד, וכל כמה שניות הרגיש כאילו הוא צונח... הנוסעים החלו להילחץ, וחלקם אף נבהלו עד מאוד, והילדה בשלה... כשהמצב החל להיות חמור יותר ואנשים כבר הרגישו כמו בלונה-פארק, כבר החלו צווחות וצרחות במטוס, אך הילדה אפילו לא מנידה עפעף: היא ממשיכה לצייר כאילו כלום לא קרה, וכשהטושים עפו לה מצד לצד, היא החזיקה אותם בפיה... תמה היהודי שישב לידה... "אולי היא לא בריאה בנפשה, כיצד היא אינה מבחינה בכל המהומה המתרחשת פה בסביבה, וכי אינה מודעת לסכנה...?" פנה אליה ושאל: "ילדה, את לא רואה שהמצב חמור, כיצד את יכולה להתנהג ככזו שאט-נפש ולהישאר רגועה...?" ענתה לו הילדה: "אם היית יודע מי זה אבא שלי, אז כבר היית מבין..." "מי זה אבא שלך?", שאל היהודי... "אבא שלי הוא הטייס של המטוס הזה, לכן אני מפחדת, כי כל זמן שהוא מנהיג את המטוס אין סיכוי שיארע לי שום דבר רע..." יהודי צריך לדעת גם במצבים הקשים של החיים, שמי שמנהיג את ספינת החיים שלו הוא אבא שלו, ולכן אם אבא הוא הטייס, גם אם המצב נראה בכי-רע, הוא יכול להיות רגוע ושלו, אין מה להיבהל... כל זמן שאבא שלו הוא הטייס אין שום סיכוי שיארע לו שום דבר רע...

מובא בספר "חזון עובדיה" (ח"ב עמ' רט) בשם ה"חתם סופר" וזו לשונו: "כל החקירות ביסודות האמונה בחזקת סכנה הן, מקוצר המשיג ומעומק המושג, ובנקל יוכל האדם ליפול ברשת הטעות" (ועיין בלקוטי מוהר"ן ח"ב סי' יב). **הרי שאדרבה, החוקר בזה עלול להפסיד אמונתו, משום שכאשר בנויה אמונתו על השכל בלבד, אם תבוא קושיא (=שאלה) מצד השכל – תאבד אמונתו חס ושלום. וכאשר אירע לרבים מבני עמנו "המשכילים", שבמשך זמן "השכלתם" באמונה, החליפו כליל דתם, ה' הטוב יכפר בעדם (וע' בספר "משנת חכמים" למהר"ם חאגיז סי' תצה).**

עו"ת "מה אשיל"

הרב יוסף חיים עדנר שליט"א רב ומו"צ בית הוראה "ביע אומר"

"דיון הלכתי"

מה הטעם שאסור להשתמש לאור נרות חנוכה?

בגמרא (שבת כא:) אמר רב אסור להשתמש לאורה. ושם (בגמרא) אמר רב יהודה אמר רב אסי אסור להרצות מעות כנגד נר חנוכה ושואל שמואל וכי נר קדושה יש בו אלא כדי שלא יהיו מצוות בזויות עליו על כך, וכן פסקו הטור והשולחן ערוך (סימן תרעג' סעיף א').

ונחלקו רבותינו הראשונים בטעם האיסור להשתמש לאורה:

א. משום ביזוי מצוה.

ב. כדי שתהיה ניכרת שהיא נר מצוה (רש"י).

ג. תיקון חכמים להדליק נר חנוכה מפני הנס שנעשה במנורת בית המקדש, הלכך עשאוה כמנורה שאסור להשתמש לאורה (רשב"א-ה"ר).

ד. כתב האריז"ל טעם על פי הסוד, לפי שאנו ממשיכים האור העליון למטה למקומה, ושם זה קרוב ליניקת החיצונים, וחיישינן שלא יבואו ח"ו ליהנות מן האור העליון, על כן אסור ליהנות לאורה.

ה. כתב הרמב"ן, שנרות מתעוררים בעת הדלקת נרות חנוכה. ע"ש. ולכן רצו חכמים לעשות זכר למנורה (שפת אמת).

עו"ת – מהלכות "שבת"

עד מתי יהיה אפשר לברך על נר שבמוצאי שבת?

אם לא היה לו נר בעת שהבדיל, ואחר ההבדלה נדמן לו נר, יכול לברך עליו **במשך כל הלילה**. אבל **למחרת** אין לברך על הנר. [נלקט יוסף שבת כרך א' עמ' תעב].

האם אפשר לברך על פנס או לאור החשמל בברכת הבדלה?

אין לברך בורא מאורי האש על אור החשמל, או על פנס חשמלי, ובמיוחד יש להקפיד שלא לברך על תאורה פלורוסנטית, שאין גוף השלכת נראית לעין כלל, ודומה כאלו הזוכית מלאה אור. ויש בזה חשש ברכה לבטלה. **ואף בשעת הדחק שאין לו נר אחר זולת אור החשמל,** אין לברך עליו. ולכן מוטלת חובה קדושה על גבאי בתי הכנסת להעמיד נרות שעוה או שמן בעת ההבדלה, בכדי שהקהל יברכו על נרות אלה, ויצאו ידי חובה אליבא דכולי עלמא. [נלקט יוסף שבת כרך א' עמוד תעג. שו"ת בייע אומר ח"י סי' נד אות טו].

האם אפשר לברך על נר שלא שבת?

נר שלא שבת ממלאכת עבירה, כגון שהדליקו גוי בשבת, אין מברכים עליו במוצאי שבת "בורא מאורי האש", ואפילו בדיעבד שביך עליו לא יצא. וצריך לחזור ולברך על נר אחר כשר. **אבל נר שהודלק בשבת לצורך חולה שיש בו סכנה או יולדת,** מברכים עליו. [נלקט יוסף שבת כרך א' עמוד תעח].

חייוך ומוסר

מרחיב רבנו הרה"ג הרב יפת טייירי שליט"א גדול רבני תימן

הדלקה בלילה

אומר המהר"ל מפראג, מצוותה דווקא משתשקע החמה, משום שהיום רומז להנהגה בדרך הטבע, ואילו הלילה מסמל ניסים מעל דרך הטבע, ועל כן מדליקים משתשקע החמה דווקא, כדי לרמוז על הנסים שנעשו מעל דרך הטבע, כפי שאומרים בעל הנסים, רבים ביד מעטים וכו'. **בספר עיטורי תורה כותב**, שדווקא כאשר נראה שכלו כל הקיצין, ואין הישועה באה, דווקא בשלב זה זורחת הישועה, ועל כן זורחים הנרות בלילה.

אור וחושך

כותב השפת אמת, היוונים רומזים לחושך כמו שכתוב במדרש שעליהם נאמר "וחושך על פני תהום", ומפני כך נעשה הנס לישראל על ידי נר, לרמוז שהאור שהוא ישראל, מגרש את החושך שהוא יוון על תרבותה וקלקוליה.

מנהג חלוקה דמי חנוכה ביום ה'

מרחיב הסטייפלער זצ"ל, נהג לחלק מצות חנוכה ביום ה' של חנוכה דווקא, וביאר בנו **מרחיב חיים קנייבסקי**, שהוא מטעם שיום ה' חנוכה, אינו חל לעולם בשבת.

שו"ת מבית הלוראה

"לילך אומר"

הרה"ג אהרן בוטבול שליט"א ראש בית הלוראה "יביע אומר"

כמה זמן צריך להפריד בין בשר לחלב אצל ילדים קטנים?

לגדולים, אסור לאכול חלב עד שש שעות אחרי הבשר. **לקטנים**, אין מחייבים אותם בהמתנה מלאה של שש שעות, אך גם אין לתת להם בשר וחלב יחד ממש. לכן כתבו הפוסקים שבקטנים די בקינוח והדחת הפה, כדי שלא יאכלו בשר וחלב "בבת אחת".

האם מותר להניח קופסת קרטון עם עוגות או בורקסים סגורים על הפלטה בשבת, או שיש בזה איסור הטמנה?

הטמנה היא כאשר הדבר מכוסה לגמרי באופן הדוק בחומר ששומר את החום. לכן בתוך קופסת קרטון רגילה יש חללי אוויר, אינה סגורה הרמטית, והיא רק מגנה מעט על המאפים. אין זה דומה להטמנה בגחלים או בבד עבה, ואין כאן איסור הטמנה.

אדם ששכח לומר בשבת את המזמורים שמוסיפים אחרי 'הודו' והתחיל ישר 'ברוך שאמר' - האם יכול לקרוא אותם לאחר 'ברוך שאמר'?

בין 'ברוך שאמר' ל'ישתבח' אסור. אם יש לו שהות (כגון שהחזן עדיין מתעכבים) יכול לקרוא אחרי.

באר יצחק

הגאון הגדול הרב יצחק לוי שליט"א רב העיר נשר

האם מברכים על משקה באמצע הסעודה?

משקים שאדם רגיל לשתות בתוך הסעודה, נפטרים בברכת המוציא, כי הם עוזרים לסעודה, שהרי בלי השתייה היה אוכל פחות, וזה נקרא בלשון רבותינו **שהמשקה בא לשרות המאכל שבמעיו**, המשקה מדלל את האוכל ויש מקום להכניס עוד אוכל, ונמצא שהמשקה בא לעזור באכילה, ונחשב טפל לאכילה, ולא צריך לברך עליו.

וכן תפוזים ואשכוליות, ברגע שנהפכו ממאכל למשקה - מיץ תפוזים מיץ אשכוליות - איבדו את המעלה שלהם, ומברכים עליהם את הברכה הכללית "שהכל נהיה בדברך", אבל בסעודה ששוותה נפטר בברכת המוציא.

חוץ מין שמברכים עליו באמצע הסעודה, כמו שנפסק בשולחן ערוך (סימן קעד' סעיף א'), כי משום חשיבותו הוא קובע ברכה לעצמו, ואילו מיץ ענבים או יין חשוב, מברכים עליהם ברכה מיוחדת "בורא פרי הגפן", ולכן אם שותה משקים אלו בסעודה, צריך לברך עליהם, ולא נפטרים בברכת "המוציא".

ילקוט יוסף

מרחיב הראשל"צ פוסק הדור הגאון הגדול הרב יצחק יוסף שליט"א

האם אפשר להדליק בחנוכה חשמלית?

אין יוצאים ידי חובה בחנוכייה חשמלית כן דעת רוב ככל האחרונים ונאמרו על זה כמה טעמים:

א. אור החשמל לא נחשב נר אלא אור אבוקה, ואבוקה פסולה לנר חנוכה וכמו שכתב המהר"ל, וההפרש בין נר לאבוקה, שהנר הוא כשאין האש שולט בכל השמן אלא בראש הפתילה, ומושך משם את השמן אליו. ואבוקה הוא כאשר האש שולט בכל הפתילות ובשמן, וזה כמו אור חשמל ממש.

ב. אור החשמל לא נקרא הדלקה אלא הטייה, שמטה את הכפתור ומאיר מאליו, ובנר חנוכה צריך הדלקה, שהדלקה עושה מצוה, ואין יברך? להדליק נר חנוכה" והוא אינו מדליק אלא מאיר.

ג. מפני שאין בחנוכייה חשמלית, לא שמן ולא פתילה והנס שהתרחש במנורת בית המקדש הוא שמן, לא היה בו להדליק אלא יום אחד ונעשה בו נס והדליק שמונה ימים, והמצווה בהדלקת נרות חנוכה, כדי להזכיר את הנס שהתרחש כבר, אבל בחנוכייה חשמלית שאין שם שמן כלל, אין בזה זכר לפרסומי ניסא, ובכיוצא בזה כתבו הרשב"א והר"ן דקיי"ל שאסור להשתמש לאור נרות חנוכה, וכדוגמת מנורה בית המקדש.

העלון להצלחה וזכרה וישועה

הרצל בן מזל - אורלי בת טוני, וכל הילדים היקרים! ואפרים בן אורלי ל ליווג הגון והצלחה בכל מעשה ידיו.

בסד

מחשבים לתעד רגעים מרגשים

מיטל מלכה-צלמת מקצועית המתמחה בצילום הריון, מלאקה, ילדים, ביל טעה ומשפחה בטבע במחירים נוחים.

יחד ניצור תמונות מלאות רגש, אהבה וזיכרונות שישארו אתכם לכל החיים.

לתאום-0526654805

בכל עניין הקשור לעלון או להזמנת שיעורי תורה של הרב יוסף חיים עדני שליט"א יש לפנות ללידור 052-8964659

וכן העלון להצלחת

אופק מלכי הי"ו, הדר בת מיטל, יקיר עדני הי"ו, ר' דניאל דניאלי הי"ו, יגאל קרול הי"ו, ר' אפרים מחמוד הי"ו, יוסף לוי הי"ו, דוד יצחקי הי"ו, דוד מנשה הי"ו שיצליחו בכל העניינים אמנו!

לרפואה שלימה במהרה של נעמה בת כרמלה ואבנר בן נעמימה

העלון לעילוי נשמות שושנה בת יונה/ יתודה בן יעקב ויצחק/ שלמה בן יוסף מעתוק/ עמרם בן שלום ז"ל

העלון מוקדש להצלחת פלג של אלפסי הי"ו, יוכה לפרכה במעשה ידיו אמנו

לזרע בר קיימא - אלינור בת ציפורה - גל בת יעל. להצלחה בכל העניינים - חיים בן מרים, מיטל בת ציפורה, נאור בן מיטל, אליי בת מיטל, ירין שרה בת מיטל.

לילה אחד שמי מתקשר למורה שלו: "המורה, אתה יכול לחזור על השיעור שמסרת היום בכיתה? המורה: "השיעור היה כל כך מעניין שאתה רוצה שוב לשמוע אותו?", שימי: "נראה לך אני פשוט לא מצליח להירדם..."

רב מורשה ומוסמך "מהרבנות הראשית לישראל"

לעריכת חופה וקידושין הרב יוסף חיים עדני שליט"א

להזמנות בטלפון- 0504162455

שיעורי תורה המתקיימים על ידי הרב יוסף חיים עדני שליט"א בעיר בת-רם מוסר ופרשת שבוע - ביום חמישי בשעה 20:30 ברח' החלוצים 10 בעיר ראשון-לציון יום שבת

13:00-15:00 - גמרא והלכה רח' לוז 30 בבית הכנסת "מנוחה ונחלה". 16:10-16:50 - הלכה ומוסר בבית הכנסת "רבי מאיר בעל הנס" רח' התפוז 14.

13:30-15:30 - בית הכנסת גיבורי ישראל 13. יום שני

17:00-17:40 - בית הכנסת גיבורי ישראל 13.

כל יום הלבנות כלליות בשעה 16:20 בבית הכנסת "רבי מאיר בעל הנס" רח' התפוז 14.